

Jaarverslag examinering Schooljaar 2023-2024

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	2
1. EXAMENBELEID EN EXAMENCOMMISSIE	3
1.1 EXAMENREGELINGEN VOOR DE STUDENT	3
1.2 NORMEN VOOR HET VAVO.....	4
1.3 DE EXAMENCOMMISSIE.....	5
2. NALEVING EXAMENVEREISTEN	6
2.1 WETTELIJKE VEREISTEN	6
2.2 VERSCHIL CIJFER SE EN CE.....	8
2.3 GEMIDDELD EINDCIJFER CE.....	11
2.4 AANTAL VOLDOENDES CE	12
2.5 INGEZETTE ACTIES, VERBETERPUNTEN EN ADVIEZEN.....	13
2.6. KWALITEIT EXAMENINSTRUMENTARIUM	15
2.7 AFNAME EN BEOORDELING.....	16
2.8 BESLUITVORMING EN EVALUATIE DOOR EXAMENCOMMISSIE	17
2.9 DIPLOMERING.....	18
3. VERBETERINGEN SCHOOLJAAR 2023-2024.....	20
4. VOORNEMENS SCHOOLJAAR 2024-2025	21
BIJLAGE 1. ZAK/SLAAGREGELING	22
BIJLAGE 2. JAARVERSLAG TOETSCOMMISSIE	25

Inleiding

In dit jaarverslag 2023-2024 presenteren we een overzicht van de activiteiten en resultaten van de examencommissie. Wij zijn verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van het examineringproces en hebben ons ingezet om te voldoen aan de wettelijke eisen die aan ons onderwijs worden gesteld. In het jaarverslag bespreken we onder andere de examenresultaten, inclusief de driejaarsgemiddelden, de regels waaraan studenten zich moeten houden, de besluitvorming binnen de examencommissie, en de kwaliteit van de schoolexamens.

Binnen het VAVO worden drie trajecten aangeboden: MAVO (vmbo-theoretische leerweg), HAVO (één- of tweejarig) en VWO. Elk traject biedt verschillende profielen, waarbij de plaatsing van studenten wordt bepaald op basis van voorkeur, eerdere schoolloopbaan en capaciteiten. De trajecten worden afgesloten met examens, die bestaan uit twee delen: het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE). Het SE wordt binnen wettelijke kaders door de school zelf georganiseerd en geëxamineerd. Het CE is een landelijk examen dat aan het einde van het schooljaar voor specifieke vakken centraal wordt afgenomen. Bij het tweejarige HAVO-traject worden enkele vakken al in het eerste jaar afgerond; de rest volgt in het tweede jaar. Afronding houdt in dat de student voldoet aan de landelijke zak/slaagregeling per vak.

De MAVO kent vier profielen: Economie, Landbouw, Techniek, en Zorg & Welzijn. Elk profiel bestaat uit drie onderdelen: het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het vrije deel. De HAVO en VWO bieden vier profielen: Cultuur en Maatschappij (C&M), Economie en Maatschappij (E&M), Natuur en Gezondheid (N&G), en Natuur en Techniek (N&T). Elk profiel bestaat uit drie onderdelen: het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het vrije deel.

Dit jaarverslag examinering 2023-2024 is vastgesteld door de examencommissie van VAVO Haaglanden (ROC Mondriaan, Den Haag).

1. Examenbeleid en examencommissie

In dit hoofdstuk worden de regels en richtlijnen voor studenten binnen het VAVO uiteengezet. Dit betreft onder andere de zak/slaagregeling, de vereisten met betrekking tot rekenen, speciale regelingen en de behandeling van eerder behaalde eindexamencijfers. Ook worden de normen vermeld die het Ministerie van OCW aan de scholen stelt en wordt de samenstelling van de examencommissie besproken.

1.1 Examenregelingen voor de student

Zak/slaagregeling

De zak/slaagregeling voor MAVO, HAVO en VWO is terug te vinden in bijlage 1.

Rekenen

HAVO: Studenten zonder wiskunde in hun pakket, met name in het profiel C&M, moesten een rekentoets afleggen.

MAVO: Studenten zonder wiskunde, vooral in het profiel Zorg en Welzijn, moesten een rekentoets afleggen.

Speciale regeling voor het VAVO

Op het VAVO is het mogelijk om in één jaar een deel van de vakken van een traject af te ronden en in het volgende jaar het andere deel. Daarnaast kunnen studenten vakken van verschillende trajecten in hetzelfde jaar volgen. Vakken kunnen worden afgerond met een certificaat, dat binnen tien jaar kan worden omgezet naar een volwaardig diploma, mits het om een compleet vakkenpakket gaat.

Eerder behaalde eindexamencijfers

De student mag eerder behaalde SE- en CE-resultaten van een vak opvoeren om geen CE te hoeven afleggen. Na de melding van de SE-resultaten aan DUO (eind april) kan er geen vrijstelling meer worden aangevraagd voor een vak dat eerder is behaald met het doel om alsnog te slagen. De student heeft echter de mogelijkheid om een vak na de uitslag te laten vallen als dit leidt tot slagen.

Schooljaar 2019-2020

Voor het bepalen van de examenuitslag geldt voor VAVO-studenten de reguliere zak/slaagregeling, met uitzondering van studenten die in 2020 examen hebben gedaan en niet zijn geslaagd. Voor de vakken waarin deze studenten in 2020 normaal gesproken een CE zouden hebben afgelegd, is het gemiddelde van 5,5 niet van toepassing.

1.2 Normen voor het VAVO

De normen met betrekking tot de resultaten die het Ministerie van OCW aan de VO-scholen stelt, gelden ook voor het VAVO en zijn hieronder vermeld:

- Het gemiddelde van het gemiddeld CE-cijfer per traject (MAVO, HAVO of VWO) is groter dan of gelijk aan een 6,0 gemeten over de laatste drie jaar.
- Het verschil tussen SE en CE per traject is kleiner dan 0,5 punt, gemeten over de laatste drie jaar.
- Tenminste 65% van de behaalde resultaten van het CE is een 5,5 of hoger, gemeten over de laatste 3 jaar.
- Het behaalde percentage voldoende van de gevolgde vakken per traject is groter dan of gelijk aan 65%.

1.3 De examencommissie

De organisatie en uitvoering van de examens bij VAVO Haaglanden is door het College van Bestuur opgedragen aan de examencommissie.

“De belangrijkste taak van de examencommissie is het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering. De examencommissie kijkt naar het geheel van de kwaliteit van schoolexaminering binnen de school. Deze evaluatie is breder dan alleen de uitvoering van de werkzaamheden van de examencommissie zelf en ook breder dan alleen de organisatie van de schoolexaminering. Te denken valt aan de duidelijkheid en transparantie van de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling binnen de examenorganisatie, het verloop van de examens, de kwaliteit van het PTA en het examenreglement, of wordt voldaan aan de wettelijke eisen, de kwaliteit van de totstandkoming van de schoolexamentoetsen, het aantal en type maatregelen dat getroffen is etc.”¹

Voor het schooljaar 2023-2024 bestond de examencommissie uit:

- Dhr. C. Fransen (Voorzitter)
- Mw. C. Koolmees
- Mw. S. Straathof

Wijzigingen voor schooljaar 2024-2025:

- Vertrokken (in verband met pensioen): dhr. C. Fransen
- Toegevoegd: mw. R. Noordam

Voor het schooljaar 2023-2024 bestond de toetscommissie uit:

- Mw. C. Koolmees (voorzitter)
- Mw. E. Jacobson
- Mw. I. Braam

Wijzigingen voor schooljaar 2024-2025:

- Toegevoegd: dhr. M. El Marini

Contactgegevens:

Theresiastraat 8, 2593 AN Den Haag

Examencommissie.vavo@rocmondriaan.nl

Toetscommissie.vavo@rocmondriaan.nl

¹ Bron: <https://www.examenblad.nl/2023/onderwerpen/examencommissie>
(geraadpleegd: september 2024)

2. Naleving examenvereisten

Dit hoofdstuk behandelt de naleving van de wettelijke eisen volgens de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) 2020 met betrekking tot het eindexamen. Er wordt ingegaan op het vaststellen van het examenreglement, de evaluatie van schoolexaminering, het kwaliteitsborgingsproces, en de organisatie van de examencommissie. Daarnaast worden de examenresultaten van de afgelopen jaren geanalyseerd, inclusief de verschillen tussen SE's en CE's, en de trends in de gemiddelde eindcijfers en slagingspercentages.

2.1 Wettelijke vereisten

Eindexamenbesluit WVO 2020

De school moet aan alle wettelijke eisen voldoen volgens de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) 2020.

Examenreglement vaststellen

Het Handboek Examinering is op bepaalde punten aangepast en beschikbaar gesteld aan het lesgevend en ondersteunend personeel, de schoolleiding, de studentenraad en het College van Bestuur.

Het examenreglement, dat onderdeel uitmaakt van het Handboek Examinering, bevat onder andere de procedures voor de afname van examens, de regels en afspraken voor studenten, docenten en medewerkers, en de klachtenprocedure.

Na elke SE-periode is de organisatie van de examens en de behaalde resultaten geëvalueerd. Indien de evaluatie resulteerde in verbeteracties die invloed hebben op de examenprocessen, zijn deze verwerkt in het Handboek Examinering voor schooljaar 2024-2025.

PTA vaststellen en afsluitend karakter bewaken

De PTA's zijn conform de wet voor 1 oktober bij de inspectie ingeleverd. De examencommissie heeft deze vastgesteld en beschikbaar gesteld aan het onderwijzend personeel en de studenten. De PTA's zijn eveneens voorgelegd aan de schoolleiding van VAVO Haaglanden, de studentenraad en het College van Bestuur.

Kwaliteit schoolexaminering en SE evalueren en borgen

De SE-formulieren en instructies zijn opnieuw opgesteld en verspreid onder de docenten. Aan het begin van het schooljaar is vastgesteld welke docenten verantwoordelijk zijn voor het opstellen van de SE's en wie de examens screent op inhoud, lay-out, antwoordmodel, normering en wettelijke vereisten.

Na elke SE-periode is de organisatie en de behaalde resultaten geëvalueerd. De examencommissie heeft besloten om studenten die door het missen van SE's geen compleet PTA hebben, voor één of meer vakken uit te schrijven.

Adequate communicatie met studenten blijft belangrijk. Voor elke examenperiode ontvingen studenten een Examenspecial met een verwijzing naar het examenrooster en alle relevante afspraken met betrekking tot de examinering.

Regels werkwijze vaststellen

In het schooljaar 2023-2024 heeft de examencommissie opnieuw van samenstelling gewisseld, aangezien een lid met pensioen is gegaan en is vervangen door een nieuwe collega. Tijdens de evaluatie van 2022-2023 hebben we verschillende aandachtspunten opgepakt die we als inefficiënt ervoeren. Dit schooljaar willen we deze zaken anders aanpakken en hebben we de ruimte om onze inzichten verder uit te werken.

Het Handboek Examinering, met name het examenreglement, fungeerde als onze houvast en is gebaseerd op de WVO 2020. We hebben geprobeerd te werken volgens een duidelijkere structuur, maar we kwamen soms in de waan en hectiek van de dag terecht. Dit is dan ook een belangrijk voornemen voor schooljaar 2024-2025: het streven naar een meer gestructureerde aanpak in onze werkzaamheden.

Jaarverslag

De examencommissie stelt het jaarverslag op en maakt dit beschikbaar voor de schoolleiding en de examensecretaris.

Richtlijnen beoordeling SE vaststellen

In het schooljaar 2023-2024 is de toetscommissie nog steeds reactief te werk gegaan door SE's te analyseren naar aanleiding van klachten, suggesties en opmerkingen. Daarnaast zijn er vanuit de toetscommissie ook proactief verschillende SE's geanalyseerd en de vernieuwde kijk-luistertoets van Frans geëvalueerd en van advies voorzien voor verdere ontwikkeling. Er zijn duidelijke richtlijnen opgesteld voor de beoordeling van toetsen, waaronder de checklist voor schoolexamens die in schooljaar 2024-2025 wordt ingevoerd. Deze checklist fungeert niet alleen als beoordelingsinstrument, maar ook als een nuttige gesprekstool voor collega's bij het screenen en bespreken van de SE's. Collega's moeten deze checklist, naast de SE's, inleveren bij het examenbureau.

2.2 Verschil cijfer SE en CE

De verschillen tussen het cijfer voor SE en CE zijn van een aanvaardbaar niveau, mits het verschil gering is. De gestelde normen zijn als volgt:

- Gering verschil: een half punt of minder (0-0,49)
- Groot verschil: meer dan een half punt (0,50-0,99)
- Zeer groot verschil: meer dan 1,0 punt (1,0 of groter)

In het schooljaar 2022-2023 vertoonde elk traject een gering verschil in SE-CE scores. Voor een compleet overzicht is er toen ook een driejaarsgemiddelde van SE en CE, berekend over de jaren 2019, 2021 en 2022. Dit gemiddelde sluit 2020 uit, omdat er in dat jaar, als gevolg van COVID-19, geen CE is afgenomen. Voor het schooljaar 2023-2024 is er wel een opeenvolgend driejaarsgemiddelde beschikbaar, dat de jaren 2021, 2022 en 2023 omvat.

Tabel 1. MAVO SE- en CE-resultaten (2023-2024)

Vak	SE	CE	Eindcijfer	Verschil SE - CE	Aantal studenten
Aardrijkskunde	6,60	6,20	6,40	0,40	16
Arabisch	7,30	5,70	6,50	1,60	1
Biologie	6,04	6,46	6,25	-0,42	17
Duits	6,70	7,20	6,95	-0,5	9
Economie	5,93	5,62	5,78	0,31	22
Engels	6,70	7,23	6,97	-0,53	27
Geschiedenis	6,58	6,36	6,47	0,22	14
Maatschappijkunde	6,90	6,90	6,90	0,00	17
Nask1	5,90	6,13	6,02	-0,23	12
Nask2	5,50	6,20	5,85	-0,70	6
Nederlands	6,57	6,13	6,35	0,44	21
Tekenen	6,70	5,75	6,23	0,95	6
Turks	6,60	3,30	4,95	3,30	1
Wiskunde	6,90	6,20	6,55	0,70	18
PGP economie & ondernemen	7,30	-		-	2
Maatschappijleer	6,62	-		-	18
Rekenen-2F*	-	-		-	-

*Buiten beschouwing bij berekening eindcijfers

Tabel 2. HAVO SE- en CE-resultaten (2023-2024)

Vak	SE	CE	Eindcijfer	Vershil SE - CE	Aantal studenten
Aardrijkskunde	5,86	5,61	5,76	0,25	66
Bedrijfseconomie	5,72	5,80	5,76	-0,08	31
Biologie	5,86	6,04	5,95	-0,18	86
Duits	5,71	6,23	5,97	-0,52	32
Economie	6,09	5,45	5,77	0,64	103
Engels	6,32	7,08	6,70	-0,76	148
Frans	5,90	6,04	5,97	-0,14	20
Filosofie	6,05	6,41	6,23	-0,36	13
Geschiedenis	5,72	5,60	5,66	0,12	114
Maatschappijwetenschappen	5,76	5,51	5,64	0,25	35
Natuurkunde	5,44	5,57	5,51	-0,13	65
Nederlands	6,30	6,15	6,23	0,15	104
Scheikunde	5,89	5,92	5,91	-0,03	78
Spaans-tl	7,60	6,70	7,15	0,90	4
Tekenen	6,34	5,09	5,72	1,25	16
Wiskunde A	5,70	5,73	5,72	-0,03	111
Wiskunde B	4,54	4,67	4,61	-0,13	52
Maatschappijleer	6,25	-		-	69
PGP maatschappij	7,30	-		-	15
PGP technologie	6,67	-		-	18
Combinatiecijfer*	-	-		-	-
PWS	-	-		-	-
Rekenen 3F**	-	-		-	-

*Gemiddelde van maatschappijleer en PWS.

**Buiten beschouwing bij bepaling eindcijfer.

Tabel 3. VWO SE- en CE-resultaten (2023-2024)

Vak	SE	CE	Eindcijfer	Vershil SE - CE	Aantal studenten
Aardrijkskunde	6,21	5,40	5,81	0,81	28
Bedrijfseconomie	6,01	5,36	5,69	0,65	19
Biologie	5,75	5,60	5,68	0,15	73
Duits	6,03	5,75	5,89	0,28	24
Economie	6,40	4,96	5,68	1,44	33
Engels	6,71	5,79	6,25	0,92	46
Filosofie	6,24	6,17	6,21	0,07	10
Frans	6,20	5,90	6,05	0,30	27
Geschiedenis	5,20	5,32	5,26	-0,12	23
Grieks	5,60	6,10	5,85	-0,50	1
Latijn	5,40	6,00	5,70	-0,60	10
Maatschappijwetenschappen	5,50	5,52	5,51	-0,02	18
Natuurkunde	5,63	5,44	5,54	0,19	76
Nederlands	6,72	5,34	6,03	1,38	64
Scheikunde	5,50	4,98	5,24	0,52	72
Tekenen	6,00	5,97	5,99	0,03	6
Wiskunde A	5,87	6,22	6,05	-0,35	39
Wiskunde B	6,03	5,71	5,87	0,32	60
Wiskunde C	5,30	4,13	4,72	1,17	4
Maatschappijleer	6,90	-	-	-	1
Combinatiecijfer*	-	-	-	-	-
PWS	-	-	-	-	-

*Gemiddelde van maatschappijleer en PWS.

Tabel 4. Verschil SE-CE per traject (2021-2024)

Traject	2020-2021	2021-2022	2022-2023	Driejaarsgemiddelde 2021, 2022 en 2023	2024
MAVO	0,13	0,26	0,02	0,14	0,10
HAVO	0,10	0,25	0,13	0,16	-0,04
VWO	0,25	0,59	0,28	0,38	0,48

De berekening voor 2024 is voorlopig en afkomstig van de school, gebaseerd op gegevens uit het studentvolgsysteem Magister. Het driejaarsgemiddelde voor 2021, 2022 en 2023 voldeed aan de norm voor alle drie de trajecten, en dit geldt ook voor 2024. Het verschil tussen SE en CE per traject is kleiner dan 0,5 punt (ook gemeten over de laatste drie jaar).

2.3 Gemiddeld eindcijfer CE

Gestelde norm: het gemiddelde van het gemiddeld CE-cijfer per traject (MAVO, HAVO of VWO) is groter dan of gelijk aan een 6,0 (ook gemeten over de laatste drie jaar).

Tabel 5. CE-gemiddelde per traject (2021-2024)

Traject	2021	2022	2023	Driejaarsgemiddelde 2021, 2022 en 2023	2024
MAVO	6,18	5,93	6,15	6,09	6,10
HAVO	5,82	5,71	5,91	5,81	5,86
VWO	5,70	5,49	5,59	5,59	5,56

MAVO-traject

Het gemiddelde CE-cijfer is in 2024 6,10, wat nagenoeg gelijk is aan het driejaarsgemiddelde van 6,09. Het gemiddelde ligt boven het vereiste 6,0.

HAVO-traject

Het gemiddelde CE-cijfer is in 2024 5,86, iets hoger dan het driejaarsgemiddelde van 5,81. Dit ligt onder de vereiste 6,0 en laat een lichte toename zien ten opzichte van de voorgaande jaren.

VWO-traject

Het gemiddelde CE-cijfer is in 2024 5,56, iets lager dan het driejaarsgemiddelde van 5,59. Dit ligt onder de vereiste 6,0 en laat een lichte afname zien ten opzichte van de voorgaande jaren.

2.4 Aantal voldoende CE

Gestelde normen:

- Tenminste 65% van de behaalde resultaten van het CE is een 5,5 of hoger (ook gemeten over de laatste 3 jaar).
- Het behaalde percentage voldoende van de gevolgde vakken per traject is groter dan of gelijk aan 65%.

Tabel 6. Voldoende CE-cijfers per traject (2021-2023)

	Aantal gevolgde vakken per CE-traject			% behaalde voldoende CE-cijfers			
Traject	2021	2022	2023	2021	2022	2023	Driejaarsgemiddelde
MAVO	114	84	155	72,8	66,4	65,81	68,00
HAVO	646	631	678	59,3	57,9	61,80	59,67
VWO	141	248	396	56,7	54,1	57,83	56,21

Tabel 7. Voldoende CE-cijfers per traject (2024)

	Aantal gevolgde vakken per CE-traject	Aantal behaalde voldoende CE-cijfers	% behaalde voldoende CE-cijfers
Traject	2024	2024	2024
MAVO	187	139	74,33
HAVO	1078	699	64,84
VWO	633	356	56,24

MAVO-traject

- Het driejaarsgemiddelde van de MAVO is 68%, wat boven de norm van 65% ligt.
- Het percentage behaalde voldoende CE-cijfers in 2024 is 74,33%, wat een aanzienlijke stijging is ten opzichte van het driejaarsgemiddelde.
- *Wat moet er worden gedaan om dergelijke resultaten vast te blijven houden?*

HAVO-traject

- Het driejaarsgemiddelde van de HAVO is 59,67%, wat onder de norm van 65% ligt.
- Het percentage behaalde voldoende CE-cijfers in 2024 is 64,84%, wat een verbetering is, maar nog steeds net onder de norm van 65%. Dit betekent dat de HAVO zich dichterbij de norm bevindt, maar deze niet heeft bereikt.
- *Hoe kunnen deze resultaten verder worden verbeterd?*

VWO-traject

- Het driejaarsgemiddelde van de VWO is 56,21%, wat onder de norm van 65% ligt.
- Het percentage behaalde voldoende CE-cijfers in 2024 is 56,24%, wat vrijwel gelijk is aan het driejaarsgemiddelde. Dit betekent dat de VWO weinig verandering laat zien.
- *Welke acties moeten worden uitgezet om deze (zorgwekkende) resultaten te verbeteren?*

2.5 Ingezette acties, verbeterpunten en adviezen

Ingezette acties en verbeterpunten (2022-2023)

In augustus 2022 is een verzuimcoördinator aangesteld met een fulltime functie. Deze coördinator werkte samen met een collega, maar toen één van hen vertrok, heeft de andere collega het werk een tijd alleen uitgevoerd. Gelukkig zal het schooljaar 2024-2025 anders zijn, met een nieuwe collega die zich bij het team voegt om de aanpak van verzuim voort te zetten. De collega's van verzuim blijven op verschillende manieren proberen contact te leggen met studenten die vaak afwezig zijn.

De decaan, die in augustus 2022 is aangesteld, is ook in het schooljaar 2023-2024 actief gebleven. Naar verwachting zal hij zijn inzet in 2024-2025 voortzetten en zich richten op het begeleiden van studenten in hun loopbaan, met als doel hun motivatie hoog te houden en hen te helpen een duidelijke "stip op de horizon" te zetten.

Resultaten ingezette acties (2023-2024)

In schooljaar 2023-2024 is de aanpak ten aanzien van studenten met veel verzuim onveranderd gebleven. Studenten met hoge absentie zijn beter in beeld en er is intensiever contact geweest tussen studenten, de school en, in het geval van minderjarige studenten, Leerplicht. Dit omvat ook het huisbezoek voor deze studenten.

Daarnaast hebben veel studenten de decaan weten te vinden voor gesprekken over vervolgopleidingen. De decaan blijft ook verantwoordelijk voor de begeleiding van het LOB-traject van de MAVO.

Verklaringen en adviezen (2024-2025)

Gezien het positieve effect van de huisbezoeken in schooljaar 2023-2024, is besloten om deze voort te zetten. De inzet voor een aanwezigheidsplicht van minimaal 80% om in aanmerking te komen voor een herkansing heeft minder aanzienlijke effecten gehad dan gedacht. Het verzuim bleef nagenoeg gelijk, waardoor is besloten deze regel voor schooljaar 2024-2025 af te schaffen.

De resultaten op zowel de HAVO- als VWO-trajecten vallen tegen. Een mogelijke factor die invloed kan hebben op deze resultaten zou het verzuim kunnen zijn, wij hebben geen harde data beschikbaar om dit verband te bevestigen. De schoolleiding zou daarom kunnen overwegen om het verzuim nader te analyseren. Dit onderzoek kan helpen om te bepalen in hoeverre verzuim bijdraagt aan de lagere prestaties en welke maatregelen nodig zouden zijn om dit probleem aan te pakken.

Naast het onderzoeken van het verzuim, zou het ontwikkelen van een verbeterplan een belangrijke stap kunnen zijn. Dit plan zou in samenwerking met de verschillende secties kunnen worden opgesteld en gericht kunnen zijn op het bieden van extra ondersteuning aan studenten die mogelijk achterlopen, bijvoorbeeld door het aanbieden van bijlessen of het inzetten van specifieke interventies.

Verder zou het interessant kunnen zijn om te onderzoeken of het invoeren van tweejarige VWO-trajecten een geschikte oplossing is voor studenten die moeite hebben met het

reguliere tempo. Dit zou hen meer tijd geven om de benodigde stof in te halen en hen beter voorbereiden op de examens.

Ook de herverdeling van lesuren per vak kan overwogen worden. Bepaalde vakken vereisen mogelijk meer tijd voor een grondige behandeling van de stof.

Een andere overweging is de uitbreiding van de inzet van onderwijsassistenten. In klassen waar veel verzuim is, kunnen onderwijsassistenten extra ondersteuning bieden aan studenten die achterlopen, wat hen helpt om de stof beter te begrijpen en hun leerachterstanden in te halen.

Tot slot zou het aannamebeleid onder de loep genomen moeten worden. Het is belangrijk dat de schoolleiding nagaat of de toelatingscriteria aansluiten bij de verwachtingen voor het HAVO- en VWO-niveau.

2.6. Kwaliteit exameninstrumentarium

Het exameninstrumentarium bestaat uit de schriftelijke toetsen en afspraken over de beoordeling van werkstukken, praktische opdrachten en handelingsdelen.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Elke student ontvangt een PTA voor het gevolgde traject. Dit PTA bevat het SE-rooster, het voorlopige CE-examenrooster, de stofomschrijving en de SE-onderdelen per vak en een verwijzing naar het examenreglement. Daarnaast biedt het uitleg over de toegestane hulpmiddelen bij de examens en een algemene beschrijving van het profielwerkstuk.

Aan het begin van het schooljaar zijn de SE-voorbladen aangepast, en zijn de richtlijnen voor de lay-out gecommuniceerd aan de docenten. Deze richtlijnen zijn ook beschikbaar op MIA.

Voorafgaand aan elk nieuw schooljaar toetsen de vaksecties de examenprogramma's aan de examensyllabus van het desbetreffende schooljaar. Op basis van deze toetsing, en in overleg met de examencommissie, wordt het aantal SE's en de bijbehorende stof voor elk traject vastgesteld, waarna de SE-roosters worden opgesteld.

Toetsconstructie

Een SE wordt opgesteld door de constructeur (de vakdocent) en vervolgens gescreend door een vakcollega, waarbij de examensyllabus van het desbetreffende vak (vastgesteld door de landelijke College voor Toetsen en Examens), als leidraad dient. Inhoud, lay-out, antwoorden en (voorlopige) normering worden in overleg tussen de constructeur en de screener vastgesteld, en zij zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een valide SE die taaltechnisch is afgestemd op het niveau van het vak en het traject.

Het vaststellingsformulier, met de items waarop gescreend moet worden, wordt jaarlijks voorafgaand aan de eerste SE-periode door de docenten ondertekend en ingeleverd bij het examenbureau; dit proces heeft ook afgelopen schooljaar plaatsgevonden. Door het ondertekenen van dit formulier committeerden de betrokken docenten zich aan de verplichting om de SE's op de afgesproken wijze te laten screenen, terwijl de vakcollega's die de SE's controleren op vorm, inhoud en taal, hiermee hun naleving van de vastgestelde procedure bevestigen. Zowel het vaststellingsformulier als de procedure voor de vaststelling van SE's zijn terug te vinden in het Handboek Examinering.

De kwaliteit van het examen is voldoende geborgd. SE's van vakken waarbij de vaksectie uit één collega bestaat, worden gescreend door een collega uit een vergelijkbare discipline.

In schooljaar 2023-2024 is de toetscommissie actief bezig geweest met het evalueren en herzien van de huidige beoordelingsmethoden. Voor schooljaar 2024-2025 zal een uitgebreidere tool worden geïntroduceerd voor het analyseren van SE's, welke in de loop van dat schooljaar zal worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld om de kwaliteit en validiteit van de SE's verder te waarborgen.

2.7 Afname en beoordeling

De afname en beoordeling zijn correct verlopen dan wel correct afgehandeld. De beoordeling is zo objectief mogelijk verlopen. De speciale faciliteiten, zoals tijdverlenging, zijn toegekend. De examencommissie legt vast wanneer beoordelingsresultaten worden aangepast en welke oorzaken tot deze correcties hebben geleid. De examencommissie heeft de toetscommissie gevraagd een analyse te maken over de mogelijke oorzaken als de beoordelingen niet naar wens waren verlopen. De toetscommissie heeft naar aanleiding van een aantal klachten, deze onderzocht, advies uitgebracht aan de examencommissie en aan de docenten over de beoordeling, afhandeling en normering van deze toetsen.

Documenten Examinering

De wijze van examenafname, het examenreglement en de lesstof per SE zijn beschreven in de PTA's, het examenreglement en het Handboek Examinering. De afname en beoordeling van alle schriftelijke en mondelinge SE's, kijk-luistertoetsen, profielwerkstukken, praktische opdrachten en handelingsdelen vond plaats volgens de procedures die in deze documenten zijn vastgelegd.

Organisatie SE's

Het examenbureau zorgde voor de inname, het kopiëren en het klaarleggen van schriftelijke SE's voorafgaand aan de SE-perioden. Voor elke SE-ronde werd er een surveillancerooster opgesteld, en de schriftelijke SE's zijn conform dit rooster afgenomen. Voorafgaand aan elke examenperiode ontvingen studenten een Examenspecial, waarin alle geldende afspraken waren opgenomen, evenals een verwijzing naar het Examenrooster voor de desbetreffende periode.

Extra verleende faciliteiten aan studenten bij afname examens

De beoordeling of een student in aanmerking komt voor speciale faciliteiten bij het afleggen van toetsen vond plaats op basis van ingeleverde bewijsstukken. Voorafgaand aan de eerste SE-periode werd vastgesteld welke studenten speciale faciliteiten nodig hadden en om welke faciliteiten het ging. Studenten die ondersteuning vereisten, bijvoorbeeld vanwege dyslexie, dyscalculie of minder dan zes jaar Nederlands onderwijs, gaven dit aan tijdens hun intake; deze meldingen zijn opgenomen in het studentendossier. Vervolgens dienden zij zich, voorzien van de juiste documenten en met behulp van een specifiek formulier, te melden bij het Examenbureau. De speciale faciliteiten zijn voor deze studenten geregeld, conform de geldende wettelijke kaders.

2.8 Besluitvorming en evaluatie door examencommissie

SE's

Na elke SE-periode kwam de examencommissie bijeen om te overleggen en besluiten te nemen over verschillende aspecten, waaronder het verloop van de SE's, door studenten gemiste SE's, het vaststellen van de definitieve cijfers van de examenperioden en het afhandelen van bezwaren en klachten van studenten. Alle besluiten werden genomen met inachtneming van het examenreglement.

Bezwaren en klachten

Er zijn enkele bezwaren binnengekomen over de beoordeling van een schoolexamenonderdeel. In deze gevallen zijn studenten en betrokken docent gehoord en heeft de toetscommissie, in samenwerking met de examencommissie, de SE's bekeken en indien nodig om een nadere analyse en/of tweede correctie gevraagd van de docent/vaksectie. Indien de bezwaren gegrond waren, is besloten tot bijstelling van de normering.

2.9 Diplomerings

De examencommissie zit de verificatievergadering voor, waarin wordt bepaald of een student geslaagd of afgewezen is.

SE en CE

Aan het begin van het schooljaar zijn de vrijstellingen per student ingevoerd in het studentvolgsysteem Magister. Gedurende het schooljaar hebben de studenten SE's afgelegd. De examencommissie vergaderde na elke SE-periode, vier keer per jaar, specifiek om een besluitenlijst op te stellen naar aanleiding van de resultaten van de toetsweek.

Voorafgaand aan de CE-periode is het eindgemiddelde van alle SE-onderdelen van de bij het VAVO gevolgde vakken berekend, geverifieerd en vastgesteld met behulp van Magister. Studenten ontvingen een voorlopige cijferlijst, die zij konden controleren en ondertekenen. Eventuele correcties op de cijferlijst konden worden voorgelegd aan de examencommissie. Na het doorvoeren van eventuele correcties zijn de SE-cijfers definitief vastgesteld door de examencommissie, en deze zijn in overeenstemming met de wettelijke verplichtingen aan BRON (DUO) gemeld. In juni, naar aanleiding van de vastgestelde N-term voor het CE, berekent Magister de CE- en eindcijfers. Op basis hiervan beslist de examencommissie tijdens de verificatievergadering of een student geslaagd of afgewezen is.

Jaarlijkse meldingen resultaten aan BRON

In juli zijn alle definitieve examengegevens vanuit Magister aan BRON gemeld. Indien nodig gaf BRON via een terugkoppeling eventuele foutmeldingen door, die vervolgens door het VAVO zijn gecorrigeerd. De gecorrigeerde meldingen zijn opnieuw aan BRON gemeld vanuit Magister. Het Ministerie van OCW neemt doorgaans in september, na het afgesloten schooljaar, contact op met de examensecretaris van het VAVO voor eventuele vragen over specifieke diploma's en uitslagen.

Tabel 8. Definitieve resultaten diplomering en certificering (MAVO, 2023-2024, na CE3)

Opgegaan zijn 60 studenten, van wie:	
Diplomastudenten	43
Aantal geslaagd	36
Aantal afgewezen	7
% geslaagd MAVO	83,72%
Certificaatstudenten	17

Tabel 9. Definitieve resultaten diplomering en certificering (HAVO, 2023-2024, na CE3)

Opgegaan zijn 372 studenten (inclusief HAVO 1 ^e jaar tweejarig traject) van wie:	
Diplomastudenten	261
Aantal geslaagd	175
Aantal afgewezen	86
% geslaagd HAVO	67,05%
Certificaatstudenten	111

Tabel 10. Definitieve resultaten diplomering en certificering (VWO, 2023-2024, na CE3)

Opgegaan zijn 199 studenten waarvan:	
Diplomastudenten	137
Aantal geslaagd	97
Aantal afgewezen	40
% geslaagd VWO	70,80%
Certificaatstudenten	62

3. Verbeteringen schooljaar 2023-2024

Voordat de verbeteringen voor het schooljaar 2023-2024 worden besproken, is het belangrijk om een korte terugblik te werpen op de verbeteringen uit 2022-2023. In dit jaar zijn verschillende acties doorgevoerd om de effectiviteit van de examenprocessen te verhogen. Ten eerste is er een geactualiseerde taakomschrijving opgesteld voor de examencommissie, de examensecretaris en het examenbureau. Daarnaast was er in 2022-2023, in aanvulling op de examencommissie, een toetscommissie ingesteld. Deze commissie is gevormd om te voldoen aan de gestelde eisen voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering, gezien de toegenomen werkzaamheden. De toetscommissie heeft zich beziggehouden met klachten en beroepen. Verder ontwikkelt de toetscommissie instrumenten om de kwaliteit van toetsen te analyseren en te borgen.

Verder is het inhaal- en herkansingsreglement geactualiseerd en opgenomen in het examenreglement, in lijn met gewijzigde wetgeving. Om verzuim effectief aan te pakken, heeft de school per augustus 2022 een coördinator verzuim aangesteld voor het registreren van verzuim en het contact met vaak afwezig studenten. Tot februari 2023 werd een pilot huisbezoek uitgevoerd, die in het schooljaar 2023-2024 is voortgezet. Daarnaast is er per augustus 2022 een decaan aangesteld die studenten adviseert over vervolgopleidingen en loopbaanoriëntatie en -begeleiding in MAVO en HAVO.

In het schooljaar 2023-2024 hebben we een groei in het aantal studenten gezien, wat extra druk op de examenprocessen legde. Gezien deze toegenomen druk was het van groot belang om efficiënter te werken en processen te stroomlijnen. Door het gebruik van beslisbomen konden we snel en eenduidig keuzes maken, wat ervoor zorgde dat we voor alle studenten dezelfde lijn konden trekken. Dit vergemakkelijkte niet alleen de besluitvorming, maar zorgde ook voor meer transparantie en consistentie in het proces.

We streefden ernaar om voldoende gezamenlijke vergadermomenten in te plannen, zodat belangrijke knopen samen konden worden doorgehakt. Dit was, afhankelijk van het rooster, niet altijd even makkelijk te realiseren, maar we hebben geprobeerd deze momenten optimaal te benutten om gezamenlijk tot de beste oplossingen te komen.

Daarnaast werd al snel duidelijk dat het handboek Examinering, en daarmee het examenreglement, op verschillende punten vernieuwd moest worden. We hebben hier dan ook actief werk van gemaakt (met het oog op schooljaar 2024-2025), zodat alle procedures en richtlijnen opnieuw goed waren afgestemd op de actuele eisen en situatie. Veel zaken die we dit schooljaar tegenkwamen, konden we formeel vastleggen in de geactualiseerde documenten, wat de transparantie en effectiviteit van de processen ten goede komt.

Ook het handboek voor nieuwe docenten en de studiegids, en dan specifiek het examen gedeelte, zijn herzien en verbeterd. Deze documenten zijn nu beter afgestemd op de dagelijkse praktijk en bieden nieuwe medewerkers een duidelijke en actuele basis om hun werk goed te kunnen uitvoeren.

4. Voornemens schooljaar 2024-2025

Voordat we de voornemens voor 2024-2025 bespreken, is het belangrijk om een korte terugblik te werpen op de gerealiseerde plannen van het schooljaar 2023-2024. We hebben gekeken naar wat we afgelopen jaar hebben bereikt, waar we nog aan moeten werken, en welke voornemens logisch zijn voor het komende jaar.

In het verslag van 2022-2023 zijn verschillende voornemens vastgesteld, waaronder het inplannen van een extra SE-periode in oktober-november voor het eerste jaar van het tweejarige HAVO-traject. Daarnaast hebben we kritisch het Handboek Examinering en het examenreglement onder de loep genomen, met aanpassingen op het gebied van uiterlijk, taal en inhoud, gebaseerd op de bevindingen van het afgelopen schooljaar.

Het PTA-format is herzien, zodat studenten hun resultaten schriftelijk konden bijhouden. Voor het schooljaar 2024-2025 wordt dit echter weer gewijzigd, aangezien het niet het gewenste resultaat opleverde en er weinig gebruik van werd gemaakt. Tevens hebben we een uitgebreide tool ontwikkeld voor het screenen van toetsen, wat de validiteit van de SE's en de bijbehorende correctiemodellen ten goede komt.

Een andere wijziging was de invoering van de 80%-aanwezigheidseis voor herkansingen. Hoewel deze regel was geïmplementeerd, bleek het effect op het verzuim minimaal, wat ertoe heeft geleid dat deze maatregel voor 2024-2025 wordt afgeschaft. Het opstellen van een jaarplan is in 2023-2024 helaas niet gerealiseerd, maar dit blijft een voornemen voor het komende schooljaar.

In 2023-2024 had de examencommissie nog geen vaste werkplek, maar voor 2024-2025 zal er een vaste werkruimte komen, wat de efficiëntie en samenwerking aanzienlijk zal verbeteren. Ook ondervond de examencommissie dat gezamenlijke werktijd niet altijd haalbaar was. Voor 2024-2025 zullen vergadermomenten in het rooster geblokeerd worden, zodat alle leden aanwezig kunnen zijn. Bovendien krijgt de examencommissie meer tijd voor hun taken vergeleken met 2023-2024, wat samen zal leiden tot een aanzienlijke efficiëntieslag.

Met deze terugblik in gedachten, kijken we nu naar de voornemens voor 2024-2025. Deze plannen zijn gebaseerd op onze ervaringen van het afgelopen jaar en zijn gericht op verdere verbetering van onze taak. Hieronder staan de belangrijkste voornemens voor 2024-2025:

1. Het Handboek Examinering verder optimaliseren.
2. Het opstellen van een jaarplan.
3. Een vergaderstructuur implementeren, met frequente bijeenkomsten van onder andere de toetscommissie, examensecretaris, zorg, en hoofd VAVO.
4. Een duidelijkere taakverdeling binnen de examencommissie vaststellen.
5. Efficiëntie verbeteren in de werkzaamheden, bijvoorbeeld door zaken individueel voor te bereiden en gezamenlijk na te bespreken.
6. Wij streven ernaar het aankomende jaarverslag, indien haalbaar, in het Mondriaan-format te verwerken.

Bijlage 1. Zak/slaagregeling

MAVO

Om te slagen moet je aan alle eisen van de verschillende onderdelen voldoen.

Gemiddeld cijfer CE

Je bent geslaagd met een:

- 5,50 of hoger.

Eindcijfer Nederlands

Je bent geslaagd met:

- afgerond een 5 of hoger.

Eindcijfers alle examenvakken

Je bent geslaagd als:

- al je eindcijfers en je combinatiecijfer een 6 of hoger zijn, of;
- je een 5 hebt en voor de rest 6 of hoger, of;
- je een 4 hebt, een 7 of hoger en voor de rest 6 of hoger, of;
- je 2x een 5 hebt, een 7 of hoger en voor de rest 6 of hoger;
- geen enkel eindcijfer lager dan een 4 is. **Let op:** ook voor de afzonderlijke keuzevakken moet je ten minste het eindcijfer 4 halen;
- je beschikt over een resultaat voor het vak rekenen (2F) als je géén wiskunde als vak hebt afgesloten.

Profielwerkstuk

Je bent geslaagd als:

- je een 'voldoende' of 'goed' hebt voor je profielwerkstuk.

Loopbaandossier

Je bent geslaagd als:

- je een loopbaandossier gemaakt hebt volgens het PTA van je school.

HAVO

Om te slagen moet je aan alle eisen van de verschillende onderdelen voldoen.

Gemiddeld cijfer CE

Je bent geslaagd met een:

- 5,50 of hoger.

Kernvakken

Je bent geslaagd met:

- maximaal 1x een 5 als eindcijfer;
- voor de andere kernvakken moet je een 6 of hoger als eindcijfer halen.

De kernvakken zijn: Nederlands, Engels en wiskunde.

In het profiel C&M hoef je geen wiskunde te kiezen. Als je geen wiskunde kiest, zijn de kernvakken alleen Nederlands en Engels. Je beschikt over een resultaat voor het vak rekenen (3F) als je géén wiskunde als vak hebt afgesloten.

Eindcijfers alle examenvakken

Je bent geslaagd als:

- al je eindcijfers 6 of hoger zijn;
- je één 5 hebt en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn;
- je een 4 hebt en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van al je eindcijfers ten minste 6,0 is;
- je 2x een 5 hebt, of een 5 en een 4, en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn en het gemiddelde van al je eindcijfers ten minste 6,0 is;
- geen eindcijfer lager is dan een 4. **Let op:** het combinatiecijfer en de losse eindcijfers in het combinatiecijfer tellen ook mee voor deze regel.

VWO

Om te slagen moet je aan alle eisen van de verschillende onderdelen voldoen.

Gemiddeld cijfer CE

Je bent geslaagd met een:

- 5,50 of hoger.

Kernvakken

Je bent geslaagd met:

- maximaal 1x een 5 als eindcijfer;
- voor de andere kernvakken moet je een 6 of hoger als eindcijfer halen.

De kernvakken zijn: Nederlands, Engels en wiskunde.

Eindcijfers alle examenvakken

Je bent geslaagd als:

- al je eindcijfers 6 of hoger zijn;
- je één 5 hebt en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn;
- je een 4 hebt en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van al je eindcijfers ten minste 6,0 is;
- je 2x een 5 hebt, of een 5 en een 4, en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn en het gemiddelde van al je eindcijfers ten minste 6,0 is;
- geen eindcijfer lager is dan een 4. **Let op:** het combinatiecijfer en de losse eindcijfers in het combinatiecijfer tellen ook mee voor deze regel.

Bijlage 2. Jaarverslag toetscommissie

De toetscommissie heeft in het schooljaar 2023-2024 voornamelijk reactief gewerkt naar aanleiding van klachten die bij de examencommissie over schoolexamens zijn binnengekomen. De klachten betroffen de moeilijkheidsgraad van de toets, stof die niet zou zijn behandeld, maar wel werd getoets, vragen die ontbraken of vragen die onduidelijk waren gesteld. Deze examens zijn door de toetscommissie onderzocht en geanalyseerd. De toetscommissie heeft advies gegeven over aanpassing van normering voor de betreffende examens aan de examencommissie en aan de betreffende docenten.

In het schooljaar 2023-2024 nam de sectie Frans een andere kijk-luistertoets af dan die het CITO verstrekt. De toetscommissie heeft samen met de sectie Frans dit examen geëvalueerd en hieruit is een advies gekomen om het examen aan te passen en te verbeteren.

Daarnaast heeft de toetscommissie nog examens van scheikunde geanalyseerd om de sectie advies te geven om de toetsen te verbeteren. Het ging hier voornamelijk over de layout en duidelijkheid over puntenverdeling over de vragen. De toetscommissie heeft hierover in een verslag advies uitgebracht aan de betreffende vaksectie.

Tot slot heeft de toetscommissie een instrument ontwikkeld om de kwaliteit van toetsen te borgen, de zogenaamde checklist kwaliteit toetsen. Deze checklist is eind schooljaar 2023-2024 geïntroduceerd en zal in 2024-2025 worden geïmplementeerd. Deze checklist komt gedeeltelijk in de plaats van het vaststellingsformulier. Op het vaststellingsformulier staan de onderdelen waar een valide toets aan moet voldoen, maar na ondertekening levert de docent dit formulier weer in. De checklist is een instrument dat bij iedere toets wordt gebruikt door de constructeur en de screener als document voor de controle van de eigen toets en voor overleg tussen constructeur en screener.

In de plannen voor 2024-2025 is de implementatie van de checklist en het ontwikkelen van toetsanalyse opgenomen. De toetscommissie gaat hiervoor op zoek naar de juiste software of programma dat geschikt is voor het VO en voor VAVO.